

SLUTRAPPORT

Projektet reell kompetens

Projektledare Maria Nylén	Uppdragsgivare Heidi Hansson
Ansvarig organisatorisk enhet Org.kod: 7526 Namn: Studentcentrum	
Projektid Start: 2016-04-18 Avslut: 2019-02-26	IT-projekt ☒ Ja ☐ Nej
Projektwebb https://www.aurora.umu.se/om-universitetet/universitetsgemensamma-projekt/reell-kompetens/	
Granskad ☒ IT-chef (vid IT-projekt) ☒ Styvgrupp/uppdragsgivare ☒ Planeringsenheten ☐ Universitetsdirektör	Version 1.0

1 Innehåll

2	Sammanfattning	3
2.1	Definitioner och förkortningar	3
3	Beskrivning	4
3.1	Syfte.....	4
3.2	Bakgrund	5
4	Resultat	5
4.1	Projektmål	5
4.1.1	Effektmål	6
4.1.2	Produktmål.....	10
5	Organisation	15
5.1	Bemanning.....	15
5.1.1	Uppdragsgivare	15
5.1.2	Styrgrupp	15
5.1.3	Projektledare	16
5.1.4	Projektgrupp.....	16
5.1.5	Referensgrupp	17
6	Genomförande.....	18
6.1	Tidplan	18
6.2	Beslutspunkter.....	18
6.3	Etapper.....	18
6.4	Milstenar	19
6.5	Resurser	21
6.6	Övriga kommentarer angående projektets genomförande	21
7	Ekonomi.....	22
7.1	Ekonomiskt utfall	22
8	Kalkyl över eventuella framtida driftskostnader	22
9	Erfarenheter från projektet.....	23
10	Rektor beslutar	24
11	Bilagor	24

2 Sammanfattning

Umeå universitet har tillsammans med andra lärosäten tilldelats uppdraget att utveckla arbetet med validering av reell kompetens under åren 2016-2018 genom projektet reell kompetens. Projektet finansierades inledningsvis av utbildningsdepartementet, men fr.o.m. 2017 ingick projektet i UHRs nationella uppdrag.

Projektet inleddes i enlighet med rektorsbeslutet FS 2.9-687-16, med en kartläggning av verksamheten, för att utreda relevanta förbättringsområden. Utifrån kartläggningen, UHRs riktlinjer och beslut inom projektet, har validering av reell kompetens vid Umeå universitet utvecklats. Validering är komplicerat och tidskrävande, vilket gör att det inte är en enkel fråga att lösa, särskilt med tanke på att ekonomisk ersättning inte tilldelas lärosäten i dagsläget för centralt och lokalt arbete.

Projektet har präglats av ett omfattande samarbete lokalt, nationellt och internationellt. Flera områden inom validering av reell kompetens har utvecklats nationellt och projektet vid Umeå universitet har särskilt bidragit med förslag på alternativt urval, seminarier, information på webbsidor och deltagande i flera samarbeten.

2.1 Definitioner och förkortningar¹

Ord	Förklaring
Reell kompetens	Den samlade, faktiska kompetens som en individ har oberoende av hur, när eller var den har utvecklats. Reell kompetens utgör en egen behörighetsgrund till utbildning inom högskolan vid sidan av formell behörighet genom betyg. Bedömning av reell kompetens avser i dessa sammanhang den sökandes förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.
Formell kompetens	Kompetens som en etablerad organisation, t.ex. en utbildningsinstitution, en myndighet eller en branschorganisation, har bedömt och dokumenterat i formella termer genom betyg, intyg, certifikat, legitimation etc.
Icke formellt lärande	Ett avsiktligt och organiserat lärande som inte regleras av lagar, förordningar eller föreskrifter. Icke-formellt lärande genomförs i t.ex. studiecirklar, arbetsmarknadsutbildning och personalutbildning. Kvalitetssäkringen av lärandet varierar.
Informellt lärande	Ett ofta oavsiktligt lärande som inte är organiserat eller strukturerat och som pågår på arbetsplatsen, i hemmet, på fritiden, under ledighet etc.

¹ Universitets- och högskolerådet, Definitionsmanual – bedömning av reell kompetens inom högskolan

Validering	En process som innebär en strukturerad bedömning, värdering och dokumentation samt ett erkännande av kunskaper och kompetens en person besitter oberoende av hur de förvärvats (Skollagen (2010:800)). På europeisk nivå beskrivs den i fyra separata steg: identifiering, dokumentering, bedömning och erkännande (certifiering) (Rådets rekommendation om validering av icke-formellt och informellt lärande 2012/C 398/01).
-------------------	--

3 Beskrivning

3.1 Syfte

Syftet med projektet är att genom förbättrade processer och metoder för validering av reell kompetens öka möjligheten till tillträde till högre studier samt förkorta utbildningstiden för att berörda individer snabbt ska komma in på den svenska arbetsmarknaden.

De övergripande målen är att

- Utforma, beskriva och implementera en process för validering av tidigare kunskaper för att bedöma behörighet till högre studier.
- Utforma, beskriva och implementera motsvarande process för validering av tidigare kunskaper som kan tillgodoräknas i kommande studier.

Projektet ska bevaka och initiera att lokala regelverk som stödjer arbetet med bedömning av reell kompetens anpassas till beslutad process och eventuella ändringar av förordningar och föreskrifter. Projektet ska vidare beakta Lissabonkonventionen och följa den nationella utvecklingen.²

3.1.1 Redogörelse för förankring i kärnverksamheten

Projektet är förankrat inom styrgrupp och projektgrupp för projektet reell kompetens vid Umeå universitet, samt vid fakulteter och Studentcentrum. Projektplanen tar sin utgångspunkt i projektdirektivet som är fastställt av prorektor.³

² Vi ska sträva efter att bidra till den nationella utvecklingen och dra nytta av Umeå universitets kompetens. Vi behöver också hantera urvalet i förhållande till validering av reell kompetens.

³ Tjäderborn, P (2016-04-08) Projektdirektiv F.S 2.9-687-16

3.2 Bakgrund

I budgetpropositionen 2015/16 (PROP. 2015/16:1 Utgiftsområde 16) beskriver regeringen behovet av att utveckla validering inom högskolan i syfte att möjliggöra ett snabbt inträde på arbetsmarknaden inte minst för att ta tillvara den kompetens som finns bland de asylsökande som beviljats uppehållstillstånd.

Med validering menar regeringen bedömning av reell kompetens både för behörighet och för tillgodoräknande och med reell kompetens menas tidigare kunskaper: ”I universitetet och högskolors uppgifter ingår moment av validering när de bedömer en sökandes s.k. reella kompetens, dels för behörighet för tillträde till en utbildning, dels för tillgodoräknande när den sökande har antagits till en utbildning. Att få sina tidigare kunskaper erkända inom högre utbildning, oavsett när och hur de har förvärvats, kan vara mycket betydelsefullt för individen.”

Till följd av Bolognaprocessen (ett samarbete mellan länder i syfte att göra utbildningssystemen jämförbara mellan länderna samt underlätta mobilitet för studenter och arbetssökande akademiker inom Europa) har det svenska högskolesystemet förändrats de senaste åren.⁴ Sverige har även godkänt Lissabonkonventionen (ömsesidigt erkännande av högre utbildning i Europaregionen).⁵ Bolognaprocessen och Lissabonkonventionen är något varje lärosäte ska förhålla sig till i arbetet med validering av reell kompetens. Ett transparent valideringsarbete med fokus på validandens samlade kompetens, är något vi ska sträva efter i landet.⁶ Vilka regler som gäller för behörighet och tillgodoräknande framgår av Högskoleförordningen.⁷

Sveriges referensram (SeQF) bygger på en gemensam europeisk referensram för kvalifikationer EQF – European Qualification Framework, som 39 europeiska länder är anslutna till. Med SeQF kan resultat av lärande synliggöras oavsett hur de är förvärvade. På så sätt blir det lättare att jämföra kvalifikationer från studier och arbetsliv både nationellt och internationellt. Kvalifikationer inom det offentliga utbildningssystemet i form av examen eller motsvarande är idag nivåplacerade i SeQF av regeringen.

En utförligare beskrivning av bakgrunden till projektet finns att läsa i projektplanen, version 1.0.⁸

4 Resultat

4.1 Projekt mål

Uppdraget bestod i att utveckla validering av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande vid Umeå universitet i ett samarbete nationellt. Satsningen drevs utifrån nationella samt lokala behov och

⁴ <http://www.uka.se/fakta-om-hogskolan/bolognaprocessen.html>

⁵ <https://www.uhr.se/bedomning-av-utlandsk-utbildning/enic-naric-sverige/Lissabonkonventionen/>

⁶ Smidt, H Validering och integrering underlagsrapport till utveckling av validering och integrering, Lunds universitet, s. 39

⁷ Sveriges riksdag, Högskoleförordningen (1993:100) 6 kap. 6§ samt 7 kap. 5§ och 8§

⁸ Projektplan Reell kompetens vid Umeå universitet Dnr: FS 2.9 – 687 – 16 version 1.0

utvecklingen har påverkats av förordningar, styrdokument och lokala tolkningar. Det övergripande målet var att utforma, beskriva och implementera en process för validering av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande. Det bestämdes i slutet av projektet att underlag till ändringar i styrdokument skulle lämnas till respektive områden inom Studentcentrum, för införande under 2019.

En utförlig beskrivning över hur målen har utvecklats under åren finns beskrivet i projektplan version 3.0.⁹ Uppföljningar till version 1.0 och 2.0 finns med som bilagor.

4.1.1 Effektmål

Effekterna med satsningen att öka möjligheten till tillträde till högre studier samt korta utbildningstiden, har inte på ett rättssäkert sätt kunnat mätas under projekttiden. Dock har manuella uträkningar lokalt visat på ökad möjlighet för tillträde.

EFFEKTMÅL		Genomförande/resultat	
Nr.	Mål	<p>Statistik visar på ett ökat antal ansökningar gällande reell kompetens för behörighet och ett ökat antal bifall. Statistik är hämtat genom SQL (Structured Query Language) utsökningar i antagningssystemet NyA. Underlaget har sedan bearbetats manuellt i projektet. Eftersom det har funnits svårigheter med att registrera reell kompetens på ett bra sätt och att utsökningarna gjorts på olika sätt mellan åren, så finns det en viss osäkerhet beträffande jämförbarheten. I projektet har det dock noterats att betydligt fler ansökningar har kommit in och att det är en högre procent bifall.</p>	
1.	Fler ansökningar om reell kompetens för behörighet och tillgodoräknade samt fler bifall.		
Måluppfyllelse			
Helt	Delvis	Inte alls	<p>När det gäller tillgodoräknande ser det ut ungefär som tidigare år. Statistiken för tillgodoräknade är hämtad ur systemet Servicedesk och manuellt uträknad.</p>
☐	☒	☐	
		<p>Det bestämdes att informationen om reell kompetens för tillgodoräknade inte skulle framhävas ytterligare (i nuläget räcker det med den information som finns på Studentwebben), då det bedöms att förordningsförändringar behövs, för att kunna validera reell kompetens för tillgodoräknade i någon större utsträckning.</p> <p>UHR arbetar med att ta fram ett systemverktyg (Valda). I samarbete med UKÄ utvecklas möjligheten att kunna ta fram kvalitetssäker statistik.</p>	

⁹ Projektplan Reell kompetens vid Umeå universitet Dnr: 2.9 – 687 – 16 version 3

EFFEKT MÅL		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	<p>En verktygslåda för validering av reell kompetens har påbörjats. Metoder och modeller för tillträde kommer att utvecklas vidare under 2019 och de är tänkta att publiceras i "Handbok för utbildningsfrågor" för anställda.</p> <p>När det gäller metoder och modeller för tillgodoräknande, sparas materialet undan till senare tillfälle när ev. förordningsförändringar är införda.</p> <p>Genom kontakter och spridning av information så har kompetens gällande validering av reell kompetens ökat inom Umeå universitet. Se även effektmål 3.</p>
2.	Anställda har tillgång till användbara metoder för validering av reell kompetens. Ökad kompetens i validering.	
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	
☐	☒	☐
EFFEKT MÅL		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	<p>Det har funnits tillgång till utbildning och erfarenhetsutbyten för personal vid Umeå universitet under projektiden, genom de seminarier och workshoppar som erbjudits.</p> <p>Validering av reell kompetens har presenterats och diskuterats i många olika perspektiv. Se vidare produktmål.</p>
3.	Personal vid Umeå universitet har tillgång till utbildning och erfarenhetsutbyte gällande validering av reell kompetens.	
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	
☒	☐	☐

EFFEKTÅL		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	Genom rutinbeskrivning för alternativt urval och ett pilotprogram inför hösten 2019, skapas fler möjligheter för individer med yrkeslivserfarenhet att få plats på utbildningsprogram. Förhoppningsvis kommer fler institutioner att tillämpa det alternativa urvalet.
4.	Skapa verkliga förutsättningar för individer med reell kompetens att bli antagna.	
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	Inte alls
☒	☐	☐
EFFEKTÅL		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	Genom att en samverkansgrupp (som ska säkerställa samsyn i frågor om validering, säkerställa hög gemensam kompetens om regelverk som gäller validering och säkerställa att den gemensamma processen för och informationen om validering är aktuell och effektiv) tillsätts vid Studentcentrum, uppfylls målet om fortsatt utveckling, samsyn och kvalitetssäkert arbetssätt. Ett fortsättningsprojekt tar vid som kommer att handla om att en verktygslåda ska tas fram för validering av reell kompetens för behörighet. Metoder och modeller kommer då att utvecklas vidare under 2019. Vad gäller styrdokument, se effektmål 6.
5.	Fortsätta utvecklingen av validering av reell kompetens. Det ska finnas en samsyn och ett kvalitetssäkert arbetssätt vid Umeå universitet.	
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	Inte alls
☒	☐	☐

EFFEKT MÅL			Genomförande/resultat
Nr.	Mål		<p>Förslag på underlag till styrdokument om hur Umeå universitet arbetar med validering av reell kompetens har presenterats vid Studentcentrums ledningsmöte.</p> <p>Studievägledningens styrdokument "Mål och lokala föreskrifter för studievägledning" är under utveckling.</p> <p>En mindre korrigering av "Handläggningsordning för tillgodoräknande" kommer att göras.</p> <p>En handläggningsordning för validering av reell kompetens för behörighet är under bearbetning.</p> <p>Arbets sättet är förenligt med det nationella arbetet, även om det finns olika tolkningar av Högskoleförordningen.</p>
6.	Det ska vara tydligt hur Umeå universitet arbetar med validering av reell kompetens. Arbetet ska vara förenligt med det nationella arbetet.		
Måluppfyllelse			
Helt	Delvis	Inte alls	
☐	☒	☐	
EFFEKT MÅL			Genomförande/resultat
Nr.	Mål		<p>Uppdaterad information om reell kompetens finns nu på nationella webbsidor.¹⁰</p> <p>Antagningssystemet Valda är under utveckling.</p> <p>En nationell process för validering av reell kompetens har tagits fram.</p> <p>Erfarenheter av validering av reell kompetens i Frankrike och Danmark har spridits i landet.</p>
7.	Delprojektet/arbetsgrupper har effekt- och produktmål/uppdrag i separata projektplaner/verksamhetsplaner. Hänvisning till respektive plan.		
Måluppfyllelse			
Helt	Delvis	Inte alls	
☒	☐	☐	
EFFEKT MÅL			Genomförande/resultat

¹⁰ <https://www.studera.nu/att-valja-utbildning/anmalan-och-antagning/reell-kompetens-och-undantag/#;4>

Nr.	Mål	Se effektmål 1 och produktmål 8.		
8.	Öka antalet ansökningar om reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande.			
Måluppfyllelse				
Helt	Delvis	Inte alls		
☐	☒	☐		

4.1.2 Produktmål

PRODUKTMÅL		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	
1.	Webbsidor med information om reell kompetens, riktade till presumtiva studenter/studenter ska vara anpassade med hänsyn till nationella riktlinjer och även anpassas för Umeå universitets nya studentwebb.	<p>Studiebesök gjordes i början av projektet vid dåvarande Malmö högskola. Med inspiration därifrån och lokalt samt från UHR, publicerades en ny webbsida för sökande, som har utvecklats under projektets gång. Webbsidan har lyfts som ett gott exempel nationellt.¹¹</p> <p>Webbinformation för sökande är något som UHR har rekommenderat att projektet ska utveckla och det framkom också vid kartläggningen av verksamheten i början av projektet.¹²</p>
Måluppfyllelse		

¹¹ <https://www.umu.se/utbildning/kommer-jag-in/behorighet/behorig-genom-reell-kompetens/>

¹² Nylén & Smidt, Rapport reell kompetens Fokusgrupper, seminarier och workshops HT 2016

Helt	Delvis	Inte alls	
☐	☒	☐	
Produktmål			Genomförande/resultat
Nr.	Mål		<p>Material till en verktygslåda avsedd för de som arbetar med validering av reell kompetens har samlats in. Arbetet med verktygslådan har skett i samråd med arbetsgrupp, projektgrupp och styrgrupp.</p> <p>Exempel på källor som använts är bland annat fallstudier som tagits fram i projektet, information från konferenser och workshoppar om validering av reell kompetens. Material från det nationella projektet om validering av reell kompetens som tex. manual för kartläggare, bedömare och beslutsfattare har också använts.</p> <p>Valideringsnätverk Väst har utvecklat en manual för validering av reell kompetens. Genom kontakt och träffar med nätverket har projektet vid Umeå universitet fått ta del av materialet.</p> <p>Materialet för tillgodoräknande sparas undan, tills eventuella förordningsändringar har trätt i kraft. Material för behörighet utvecklas vidare under 2019.</p>
2.	Utveckla en verktygslåda med olika metoder som anställda kan använda sig av i valideringsarbetet.		
Måluppfyllelse			
Helt	Delvis	Inte alls	
☐	☒	☐	
Produktmål			Genomförande/resultat
Nr.	Mål		<p>Inom projektet har ett tiotal utbildningstillfällen i form av seminarium och workshoppar erbjudits vid Umeå universitet. Under våren 2018 erbjöds två seminarium, varav ett handlade om projektet vid Umeå universitet, Mittuniversitetet, Högskolan Dalarna och kvalifikationsramverket SeQF. Det andra handlade förutom en uppdatering om projektet, om validering i ett Europeiskt perspektiv, erfarenheter från Linnéuniversitetet inkl. kartläggningsarbete och kvalitet i en bedömningsprocedur presenterat av representant från Umeå universitet.</p> <p>Under hösten 2018 erbjöds ett seminarium och en workshop. Vid seminariet informerades det om projektet, erfarenheter från Korta vägen inkl. kartläggningsarbete och erfarenheter från UHR i</p>
3.	Genomförande av seminarier och workshoppar gällande reell kompetens 2018. Vi planerar bland annat att informera om reell kompetens, projektet vid Umeå universitet, Europeiskt perspektiv, SeQF, Kartläggning Kvalitetssäkring och		

	validering utan dokumentation.	arbetet med validander med ofullständig dokumentation. Under workshoppen som var ett samarbete med NUKUV-projektet (se samarbeten mål 7) informerades det om erfarenheter från studiebesök som gjorts i Danmark och Frankrike, Validering i Danmark (representant från University college Lilleælt), validering i Frankrike (representant från French Ministry of National Education) och information om framtidens arbetsliv och kompetensbehov (representant från Futurion AB).	
Måluppfyllelse			
Helt	Delvis	Inte alls	
☒	☐	☐	
Produktmål		Genomförande/resultat	
Nr.	Mål	Representanter från arbetsgruppen i projektet har i samarbete med antagningen tagit fram en rutinbeskrivning över ett alternativt urval som kan användas av institutioner för att göra det möjligt för individer med yrkeslivserfarenhet att konkurrera om utbildningsplatser. Genom representant i styrgruppen fick vi kontakt med personal vid Högskoleingenjörsprogrammet i byggteknik som är pilotinstitution inför hösten 2019. Information finns nu på en av deras webbsidor. ¹³	
4.	Processbeskrivning för alternativt urval som kan användas av institutioner. Pilotinstitution.	Initiativet med arbetet att utveckla alternativa urval har väckt nationellt intresse. Presentation har gjorts vid nationell konferens.	
Måluppfyllelse		Benämningen ändrades till rutinbeskrivning.	
Helt	Delvis	Inte alls	
☒	☐	☐	
Produktmål		Genomförande/resultat	
Nr.	Mål	Genom kontinuerliga kontakter i arbetsgrupp, projektgrupp, styrgrupp och seminarier samt workshoppar har kontakter skapats inom Umeå universitet. Personal från Förvaltning, fakulteter, institutioner och Lärarhögskolan har varit representerade i grupperna ovan.	
5.	Projektledare i vilkens uppdrag ligger att också arbeta med kvalitetssäkring och att bygga upp ett kontaktnät mot		

¹³ <https://www.umu.se/utbildning/program/hogskoleingenjorsprogrammet-i-byggteknik/urval-till-hogskoleingenjorsprogrammet-i-byggteknik/>

fakulteter, institutioner och Lärarhögskolan. Efter projektets slut ska ansvaret för validering ligga inom respektive verksamhetsområden. En samverkansgrupp för reell kompetens ska etableras med representanter från studievägledning, antagning och examina.		En samverkansgrupp för validering har tillsats. Samverkansgruppen är ett samarbete mellan studievägledning, antagning och examina. Beslutet följer med som bilaga. Ett nytt projekt kommer att startas upp under 2019, då kontakterna inom Umeå universitet ska fördjupas.
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	Inte alls
☒	☐	☐
Produktmål		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	
6.	Handläggningsordning samt processbeskrivning för validering av reell kompetens som utgår från Universitets- och högskolerådets (UHR) processer.	Underlag till handläggningsordning för validering av reell kompetens har påbörjats. Det bestämdes att underlaget lämnas över till studievägledningen, antagningen och examina/tillgodoräknande för införande i respektive styrdokument. "Mål och lokala föreskrifter för studievägledning" ska uppdateras. Små justeringar kommer att göras i handläggningsordningen för tillgodoräknande. En ny handläggningsordning för reell kompetens för behörighet är under bearbetning. Den nya samverkansgruppen för validering (se mål 5) har fått i uppdrag att ta fram definitioner vad gäller validering av reell kompetens till styrdokument. Definitionerna ska utgå från UHRs definitionsmanual, som följer med som bilaga.
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	Inte alls
☐	☒	☐

Produktmål		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	<p>I projektet har det i hög utsträckning samarbetats nationellt. Det lokala projektet har samverkat inom UHRs kluster "Riktlinjer, organisation och roller" samt "information och IT-stöd".</p> <p>Det lokala projektet ingår i projekt "Nationellt uppdrag kring utveckling av validering" (NUKUV). Det är ett samarbete mellan Malmö universitet, Högskolan väst och Umeå universitet. Studiebesök har gjorts i Danmark och Frankrike för att ta lärdom av hur andra länder arbetar med validering av reell kompetens. Genom tre workshoppar i landet bl.a. en i Umeå (se produktmål 3). Erfarenheter har dokumenterats i en rapport som håller på att färdigställas.</p> <p>Projektet har deltagit genom ett ledamotsuppdrag i SUHF:s nationella bedömningsgrupp för antagning (NBA). I bedömningsgruppen har det kommit upp frågor om validering av reell kompetens. Det lokala projektet ingår även i UKÄs referensgrupp för statistik. Samverkan har funnits inom Valda förvaltningsråd och Valideringsnätverket.</p>
7.	<p>Samarbeten i projektet reell kompetens kluster 1:1 Information, 1:2 IT-stöd, 2 riktlinjer, organisation och roller, Nationellt uppdrag kring utveckling av validering (NUKUV), Sveriges universitets och högskolors förbunds (SUHF) Nationella bedömningsgrupp för antagning (NBA), VALDA förvaltningsråd och Valideringsnätverket.</p>	
Måluppfyllelse		
Helt	Delvis	Inte alls
☒	☐	☐
Produktmål		Genomförande/resultat
Nr.	Mål	<p>För att sprida information om validering av reell kompetens vid Umeå universitet, har det i projektet ordnats möten med representanter från Arbetsförmedling och Vuxenutbildning. De har också varit inbjudna till utbildningstillfällen anordnade av projektet. Representant från Region Västerbotten har också bjudits in.</p>
8.	<p>Förse vidareinformatörer såsom Vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen med relevant information.</p>	
Måluppfyllelse		

Helt	Delvis	Inte alls	
☒	☐	☐	

5 Organisation

5.1 Bemanning

5.1.1 Uppdragsgivare

Namn	Heidi Hansson
Funktion/motsv	Vice rektor

5.1.2 Styrgrupp

Projektet har en styrgrupp

- Ja
 Nej

Namn	Org.enhet/motsv	Funktion/motsv
Heidi Hansson	Universitetsledningen	Vice rektor, ordförande
Peder Tjäderborn	Studentcentrum	Enhetschef
Erik Ångman	Studentcentrum/Ladok, examina	Områdeschef
Åsa Vännman	Studentcentrum/antagning	Områdeschef
Fredrik Georgsson	Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	Utbildningsledare

Ann-Catrine Eriksson	Humanistisk fakultet	Utbildningsledare
Maria Nylén	Studentcentrum/studievägledning	Projektledare/ Studievägledare
Nelly Fernström	Umeå studentkår	Studentrepresentant

5.1.3 Projektledare

Namn	Maria Nylén
-------------	-------------

5.1.4 Projektgrupp

Projektet har en projektgrupp

- Ja
 Nej

Namn	Org.enhet/motsv	Funktion/motsv
Maria Nylén	Studentcentrum/studievägledning	Projektledare/Studievägledare
Anders Skogebrandt	Kommunikationsenheten	Kommunikatör
Monika Larsson	International Office	Internationell koordinatör
Per Lindström	Institutionen för integrativ medicinsk biologi (IMB)	Professor
Pontus Bergh	Enheten för polisutbildningen	Studierektor
Elin Norberg	Studentcentrum/examina	Examenshandläggare
Jenny Feltenmark	Institutionen för psykologi	Studievägledare
Anna-Karin Lidström-Persson	Lärarhögskolan	Utbildningsledare
Loke Brinkstam	Studentcentrum/antagning	Antagningshandläggare

Maria Rudberg	Studentcentrum/examina	Examenshandläggare
Anita Engkvist	Studentcentrum/antagning	Antagningshandläggare
Tomas Boman	Umeå studentkår	Studentrepresentant

5.1.5 Referensgrupp

Projektet har en referensgrupp

 Ja Nej

Namn	Org.enhet/motsv	Funktion/motsv
Annica Höglund	Studentcentrum	Kommunikatör
Ewa Rolfsman	Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap	Universitetslektor
Thomas Wahlström	Studentcentrum	Studievägledare
Tova Stenlund	Institutionen för psykologi	Universitetslektor
Helena Lindvall	Studentcentrum Studievägledning och studentstöd	Biträdande enhetschef, områdeschef
Victoria Bernhardtson	Studentcentrum Studievägledning och studentstöd	Studievägledare Korta vägen
Birgitta Wilhelmsson	Lärarhögskolan	Utbildningsledare
Hanne Smidt	Hanne Smidt Consulting	Senior Advisor, EUA
Gunnar Sundström	Skellefteå kommun, Vux	Utvecklingsledare Valiweb
Linda Leonhardt	Linnéuniversitetet	Kvalificerad handläggare
Maria Andersson	Malmö universitet	Studie- och karriärvägledare

Carina Lindström	UHR avd. för systemförvaltning och systemdrift	Förvaltningsledare
------------------	--	--------------------

6 Genomförande

(Besluts punkter, etapper och milstenar för perioden 2016-2018/06 hänvisas till projektplan version 1.0 och 2.0.)

6.1 Tidplan

Start: 2016-04-26
 Avslut: 2019-02-26

6.2 Besluts punkter

BP	Beskrivning	Datum
BP1	Rektor fastställer projektplanen version 3.0	2018-06-19
BP2	Studentcentrum fastställer rutinbeskrivning för alternativt urval	2018-04-26
BP3	Underlag till handläggningsordningar/föreskrifter för validering av reell kompetens har lämnats över till studievägledning, antagningen och examina för införande under 2019, efter nya direktiv.	
BP2	Rektor fastställer slutrapporten	2019-02-26

6.3 Etapper

Nr	Beskrivning	Start	Avslut
1	<p>Rekrytering av personal och köp av tjänster har gjorts under året för att täcka kompetensbehov i projektet.</p> <p>Förslag på en organisation/struktur innan ansökan för validering av reell kompetens har presenterats vid Studentcentrums ledningsmöte. Förändringar i handläggningsordningar efter ansökan har delegerats till</p>	2018-01-01	2018-12-31

	<p>respektive område (antagning och examina). Underlag som utarbetats i projektet har skickats till antagningen.</p> <p>Projektet har samarbetat inom UHR:s projekt genom olika kluster Information, IT-stöd samt Riktlinjer, organisation och roller. Nationellt uppdrag kring utveckling av validering (NUKUV), SUHF:s Nationella bedömningsgrupp för antagning (NBA), Valideringsnätverk Norr och UKÄ:s referensgrupp för statistik är andra samarbeten som projektet varit involverad i.</p> <p>En rutinbeskrivning för alternativt urval har tagits fram och en pilotinstitution inför hösten 2019 är klar.</p> <p>Seminarier och workshoppar har anordnats kontinuerligt under projektets gång.</p> <p>REKO-gruppen har samverkat även under 2018 och har nu avslutats. Ett nytt beslut om en samverkansgrupp för validering av reell kompetens finns. Eftersom det inte tilldelas mer medel kommer inte seminarier och workshoppar bli en bestående verksamhet, däremot planeras viss utbildningsinsats och erfarenhetsutbyte under 2019 då ett fortsättningsprojekt följer på de kvarvarande medlen från 2018.</p> <p>Personal vid Umeå universitet har intervjuats och en rapport över fallbeskrivningar har dokumenterats. Material från andra lärosäten och andra aktörer har samlats in som underlag till en verktygslåda för validering av reell kompetens.</p> <p>En ny webbsida för validering av reell kompetens för behörighet för presumtiva studenter/studenter har publicerats under projektets gång, samt även en sida för anställda. Möten och deltagande vid seminarier och workshoppar för representanter vid Arbetsförmedling och Vuxenutbildning har erbjudits.</p>		
--	---	--	--

6.4 Milstenar
(i de fall milstenar anges i projektplanen)

Nr	Leverans	Datum	Måluppfyllelse
----	----------	-------	----------------

1	Seminarium om bl.a. SeQF och fallbeskrivningar	2018-01-30	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
2	Budgetäskande för projektledare	2018-03-01	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
3	Processbeskrivning för alternativt urval	2018-05-08	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
4	Seminarium om validering och kvalitetssäkring	2018-05-15	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
5	Handläggningsordning och process för validering av reell kompetens	2019-02-05	Helt	Delvis	Inte alls
			☐	☒	☐
6	Seminarium om validering utan dokumentation	2018-09-25	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
7	Workshop genom NUKUV projektet med erfarenheter från studiebesök i Danmark och Frankrike, med representanter från Danmark och Frankrike.	2018-10-23	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
8	Statistikunderlag för behörighet våren 2018 inför hösten 2018. (Ny)	2018-08-29	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
9	Rapport med fokus på fallbeskrivningar	2018-12-21	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
10	Uppdatera Umeå universitets webbsidor om reell kompetens	2018-01-12	Helt	Delvis	Inte alls
			☐	☒	☐

11	Kommunikationsinsatser för Vuxenutbildning och Arbetsförmedlingen	2018-12-07	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐
12	Slutrapport	2019-02-12	Helt	Delvis	Inte alls
			☒	☐	☐

6.5 Resurser

(Avser år 2018)

Funktion	Namn	Timmar	Utfall	Differans
Projektledare	Maria Nylén	Ca. 1500	Ca 1900	+400
Kommunikatör	Anders Skogebrandt	Ca. 1040	Ca 990	-50
Studievägledare	Monika Larsson	Ca. 1040	Ca 990	-50
Studierektor	Pontus Bergh	Ca. 50	Ca 70	+20
Professor	Per Lindström	Ca. 210	Ca 200	-10
Examenshandläggare	Elin Norberg	Ca. 210	Ca 200	-10
Universitetslektor	Tova Stenlund	10	10	0
Konsult	Hanne Smidt	Ca. 100	64	-36

6.6 Övriga kommentarer angående projektets genomförande

Projektet vid Umeå universitet lyftes som ett gott exempel vid UHRs konferens i november 2018, då projektledaren fick hålla i ett av inslagen. Alternativa urval lyftes då som en särskild punkt enligt önskemål från UHR.

Projektet på nationell- och lokal nivå har drivits av höga ambitioner. Inriktningen och styrningen har dock ändrats utifrån olika synvinklar under projektiden, vilket har gjort att arbetet tidvis varit tungrovt och ibland backat för att hitta nya vägar.

I Umeå universitets slutrapport enligt UHRs instruktioner, beskrivs de olika delarna i projektet, möjligheter och svårigheter. (bilaga)

Kommunikationsplanen har följts enligt beskrivning. Bedömningen i risk- och sårbarhetsanalysen kvarstår till stor del, även om sannolikheten och risken har minskat. Åtgärder för riskminimering har vidtagits.

7 Ekonomi

7.1 Ekonomiskt utfall

INTÄKTER

Anslag				0
Bidrag	1261000	1500000	1500000	4261000
Summa	1261000	1500000	1500000	0 4261000

KOSTNADER	2016	2017	2018	TOTALT
Personalkostnader	264 000	679000	1308000	2251000
Lokalkostnader	15 000	16000	26000	57000
Övriga driftskostnader	199 263	268300	208051	675614
GEM kostnader	47737	127700	244000	419437
Avskrivningar				0
Summa	526 000	1091000	1786051	0 3403051

SALDO	735000	409000	-286051	0 857949
--------------	---------------	---------------	----------------	-----------------

Kommentarer till budgeten:

Personalkostnaderna stämmer överens med budgeten, men driftkostnaderna har blivit något lägre, varför vi har kvar ett utgående saldo på 857 949 kr. De kvarstående medlen kommer att nyttjas i projektet "Reell kompetens 2019".

8 Kalkyl över eventuella framtida driftskostnader

Det planerade nationella systemverktyget Valda kan bli en framtida driftkostnad om beslut tas att Umeå universitet ska använda det.

9 Erfarenheter från projektet

Att utveckla validering av reell kompetens tar lång tid. Kvalitetsarbetet i landet är under uppbyggnad och inte helt etablerat. Det finns olika tolkningar av förordningar och begrepp, vilket gör att det inte är helt lätt att samarbeta och organisera verksamheten. Förordningar och lokala styrdokument är också i vissa fall hindrande för valideringsarbetet.

Information och vägledning i början av processen samt att ha en informativ webbsida för sökande är värdefullt för att öka förutsättningarna för att bättre ansökningshandlingar ska komma in. Användbara metoder och modeller som personal kan använda sig av behövs också. Fokus bör riktas mot individens kompetenser snarare än vad som saknas.

Den fina gränsdragningen mellan vad som är reell kompetens och inte, försvårar beskrivningen av definitionen och det finns skiljaktigheter i tolkningar över landet. Det finns också olika tolkningar vad gäller andra begrepp inom området validering.

Ett väl fungerande samarbete både lokalt, nationellt, men även internationellt är nödvändigt för ett likartat valideringsarbete i enlighet med Lissabonkonventionen.

De som arbetar med validering behöver kompetens inom området och styrdokumentet behöver vara tydliga, vad gäller studievägledning, tillträde och tillgodoräknande. Det är också viktigt att ta vara på den kompetens som finns och sprida den vidare.

Valideringsarbetet behöver kopplas ihop med olika urval för att individer med reell kompetens ska kunna tilldelas utbildningsplatser i större utsträckning.

Det är nödvändigt med kvalitetssäker statistik, för att se hur många som får bifall och hur många som blir antagna av de som sökt reell kompetens för behörighet. Det är också viktigt att se hur det går för de som blir antagna och för de som får tillgodoräknande. Att följa verkliga fall är givande för att se på både svårigheter och möjligheter.

Ett kvalitetssäkert system för validering av reell kompetens är nödvändigt både vad gäller behörighet och tillgodoräknande, också för att underlätta hanteringen av ärenden och för personal att kunna samarbeta på ett bra sätt.

Det här är ett tidskrävande arbete och det är viktigt att lärosäten tilldelas ekonomisk ersättning, för att valideringsarbetet ska kunna utvecklas i större utsträckning.

Arbetsmarknaden har förändrats över tid och omställningar i arbetslivet behövs oftare. Digitalisering, internationalisering och andra förändringar gör att validering av reell kompetens blir allt viktigare.

10 Rektor beslutar

Att fastställa föreliggande slutrapport.

11 Bilagor

Nylén, Slutrapport Projektet reell kompetens (till UHR) 190113

Projektplan "Reell kompetens vid Umeå universitet" Dnr. FS 2.9 – 687 – 16 version 1, 2 och 3

Måluppfyllelse 2016 och 2017

Nylén & Smidt, Rapport reell kompetens Fokusgrupper, seminarier och workshops HT-2016

Larsson & Skogebrandt, Rapport reell kompetens Fallbeskrivningar 2017

Rutinbeskrivning för alternativt urval, 180426

Samverkansgrupp för validering, beslut 181105

UHR definitionsmanual

Webbsidor:

Reell kompetens på Utbildningswebben

<https://www.umu.se/utbildning/kommer-jag-in/behorighet/behorig-genom-reell-kompetens/>

Reell kompetens i Utbildningshanboken för anställda

<https://projekt.aurora.umu.se/projekt/utbildningsfragor/Sidor/Behorig-genom-reell-kompetens.aspx>

Alternativt urval – Högscoleingenjörsprogrammet i byggt teknik – HT2019

www.umu.se/utbildning/program/hogskoleingenjorsprogrammet-i-byggt-teknik/urval-till-hogskoleingenjorsprogrammet-i-byggt-teknik/